

У периоду када је међународна позиција Србије још увек крхка због никад до краја изграђеног односа поверења са ЕУ, као и незавидне економске ситуације, мало маневарског простора на располагању у домену спољне политике треба оптимално користити.

Будући да је Србија мирном и дипломатском борбом за повољно решење косовског питања, као и добром вољом показаном у дијалогу с Приштином, стекла извесни политички и морални капитал, неопходно је сада повлачити праве потезе пре него што притисци постану још артикулисанији, како на Србију тако и на земље које још нису признале независност Косова.

У ситуацији када је питање међународног статуса Косова стављено ад ацта, наиме за већину држава ЕУ то је завршено питање, а Србија засад не трпи притисак да га експлицитно или имплицитно призна, потребно је концентрисати се на питање унутрашњег статуса, односно територијалне организације Косова. Право да учествује у разговорима о унутрашњој организацији Косова међународна заједница Србији не оспорава и такву ситуација треба искористити за остваривање елементарних услова за преживљавање тамошњих Срба у буквалном смислу и као политичке заједнице.

То подразумева - признавање Срба као конститутивне политичке заједнице, дефинисање територијалне аутономије на северу и персоналне аутономије на југу Косова, успостављање заштићених зона око српских енклава и остваривање државних и приватних имовинских права. Културну и верску баштину треба заштитити кроз посебан статус по угледу на Латерански споразум између Свете столице и Италије. Управљање овим споменицима и верским објектима треба да буде поверено искључиво српској цркви.

Уместо да се сви бавимо овим виталним стварима, које су још увек у домену могућег и прихватљивог, чак и за државе „спонзоре“ независности Косова, поједине јавне личности васкрсавају стару идеју поделе Косова и то у њеној најбизарнијој варијанти - кроз авал на уступање Албанији 90 одсто Косова. Сувишно је рећи да би оваква

иницијатива у старту доживела неуспех, јер САД и велике државе Европе не желе поновно проблематизовање граница на Балкану, а и питање је како би Србија у тој игри на крају прошла. Оваква иницијатива би истовремено поткопала поменути стечени политички и морални капитал, јер би показала да смо спремни да „жртвујемо“ Србе јужно од Ибра и да нам није толико стало до очувања сопственог идентитета, чим смо спремни да ретроактивно признамо Албанији право на територију где су последњи остаци српске средњовековне државе. Оваквом поделом би се само име Косово избрисало не само с географске мапе већ и из наше колективне свести.

Србији у овом моменту више одговара изградња мултиетничког Косова које је под европским патронатом него подела. Поделом, Србија добија око 11 одсто економски најсиромашнијег дела Косова, губи сваку могућност утицаја на остатак територије и истовремено проблематизује ситуацију са три општине на југу Србије. Уместо јаловог бављења поделом Косова, Србија би требало да обезбеди своје присуство кроз институцију која би била формирана на северу Косова и која би координисала сарадњу свих српских општина. Таква институција би служила за транспарентну комуникацију с Београдом, који би наставио да финансира српске општине и да спроводи државну образовну и социјалну политику где год је то могуће.

Само пажљиво промишљеним корацима Србија може да штити своје легитимне интересе на Косову, а свака индивидуална политичка акробатика нарушава државну политику и прети да изазове јачи притисак за расформирање државних структура на северу Косова.

(Данас)